

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.096/2017/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a személyesen eljáró felperesnek - a **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd által képviselt alperes ellen személyiségvédelmi igény érvényesítése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 1.P.21.074/2015/56. számú, 2016. november 17. napján kelt ítélete ellen az alperes által 58. sorszám alatt benyújtott fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezését **megváltoztatja**, a keresetet teljes egészében elutasítja.

A felperes által a Magyar Államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 75 600 (hetvenötezer-hatszáz) Ft-ra felemeli, és mellőzi az alperes elsőfokú eljárási illeték fizetésére kötelezését.

Az alperes részleges pervesztességét megállapító rendelkezést mellőzi, és megállapítja, hogy az alperest az elsőfokú eljárásban képviselő pártfogó ügyvéd díját 100 %-ban a felperes köteles viselni.

Kötelezi a felperest, hogy az állami adóhatóság felhívására fizessen meg a Magyar Államnak 48 000 Ft (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Megállapítja, hogy az alperes jogosult visszaigényelni az állami adóhatóságtól 25 200 (huszonötezer-kettőszáz) Ft lerótt fellebbezési eljárási illetéket.

Megállapítja, hogy az alperest a másodfokú eljárásban képviselő **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd másodfokú eljárás során felmerülő díját teljes egészében a felperes köteles viselni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A peres felek és perben nem álló személyek közös tulajdonát képezte a **(település neve)** belterület **(ingatlan hrsz.-a)** hrsz-ú, a természetben **(település neve)**, **(ingatlan címe)** szám alatti ingatlan, melyből 5/12 tulajdoni hányad a felperes tulajdonában állt 2008. február 8. napja óta, azt csereszerződéssel szerezte meg a perben nem álló **(személy 1. neve)**-től. Az ingatlanhányad 1/12 részét a perben nem álló **(személy 2. neve)** holtig tartó hasznélvezeti joga terhelte. Az alperes **(személy 2. neve)**-től megvásárolta az ingatlan további 1/12 tulajdoni hányadát az eladó holtig tartó hasznélvezeti jogával terhelten. A csereszerződésben a felek rendezték a közös tulajdonú ingatlan használatát, a padlásfeljáróról azonban nem rendelkeztek. Az alperes **(személy 2. neve)**-val közösen 2008 novemberében az ingatlan udvari részén egy körülbelül 2 és fél méter magas kerítést épített,

amelynek kapuját lakattal lezárták, a felperesnek ekkor a kapuhoz kulcsot nem biztosítottak. A közös tulajdonú felülépítmény padlásfeljárójához a lakattal lezárt kapun át lehetett eljutni. Utóbb - a felperes által birtokháborítás megszüntetése iránt folyamatban volt és jogerősen befejeződött külön per eredményeként, az ehhez kapcsolódó végrehajtási eljárás során - a per tárgyát képező kapuhoz a felperes kulcsot kapott 2016. január 18. napján.

A Bajai Járásbíróság a 15.P.20.656/2011/148. számú - a Gyulai Törvényszék 9.Pf.25.391/2014/60. számú határozatával 2015. május 11. napján jogerőre emelkedett - ítéletével részben megszüntette az ingatlan közös tulajdonát akként, hogy a felperes tulajdonába adta az alperes tulajdoni hányadát megváltási ár ellenében, és erről, valamint a felperes tulajdonában álló ingatlanhányad hasznélvezettel terhelt részéről törölni rendelte **(személy 2. neve)** hasznélvezeti jogát, megváltási ár fejében.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes azzal, hogy az ingatlan udvarára kerítést épített, annak kapuját lezárta, ahhoz kulcsot nem adott a részére, és ezáltal elzárta a padlásfeljáró, valamint a padlás használatától, megsértette a magánlakáshoz fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperes további jogsértéstől történő eltiltását, valamint 1 260 000 Ft kártérítés és ennek 2011. június 1. napjától járó törvényes késedelmi kamatai megfizetésére kötelezését. Kártérítési igénye jogalapjaként arra hivatkozott, hogy az alperes jogellenes magatartása miatt nem tudta használni a padlást, ott nem tudta az ingóságait tárolni, azokat így kénytelen volt a kizárólagos használatában lévő ingatlanrészben elhelyezni - elfoglalva ezzel egy szobát -, ezért azt nem adhatta bérbe, amiből adódóan 2008. november 1-jétől - havi 15 000 Ft bérleti díj figyelembevételével - 2015 októberéig a kereseti kérelem szerinti összegű bérleti díjtól esett el.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, azt mind a jogalap, mind az összecszerűség tekintetében vitatta. Védekezése szerint ha a felperes kérte volna, a padlásra való feljutást biztosította volna a számára. Egyebekben hangsúlyozta, a felperes magatartása miatt került sor a kerítés felhúzására, emellett okafogyottá is vált a kereset, mert a közös tulajdon megszüntetésre került, és a felperes a kerítéshez kulcsot kapott. Vitatta, hogy a felperes bérletként kívánta hasznosítani az ingatlana egy részét.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az „alperes azzal, hogy 2008. novemberétől a **(település neve), (ingatlan címe)** szám alatti ingatlan udvarán létesített kerítés kapuját a felperes előtt folyamatosan lezárta, ahhoz kulcsot nem biztosított, és ezáltal elzárta a felperest az ingatlan padlásfeljárója, és a padlás használatától, megsértette a felperes magánlakás használatával kapcsolatos személyhez fűződő jogát". Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest az alperes részére 2000 Ft perköltség, az államnak 56 700 Ft illeték megfizetésére, míg az alperest az állam javára 18 900 Ft illeték megfizetésére. Az ítélet indokolása szerint az alperes azáltal, hogy általa sem vitatottan nem adott a lakathoz kulcsot a felperesnek, megakadályozta a felperest a padlásfeljáró és a padlás birtoklásában, használatában, ezzel megsértette a magánlakás használatához fűződő személyiségi jogát. Ugyanakkor - miután a közös tulajdon megszűnt és a felperes már kulccsal rendelkezik a kérdéses kapuhoz - alaptalannak ítélte a felperes jogsértéstől való eltiltását a jövőre nézve. A felperes kártérítési igényét a részletesen kifejtett indokai alapján nem találta bizonyítottnak.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását kérte. Azt nem vitatta, hogy a felperes magánlakás használatával kapcsolatos joga sérült azáltal, hogy a közös tulajdonban álló ingatlanrészhez (padlás és padlásfeljáró) nem tudott eljutni az általa és a perben nem álló **(személy 2. neve)** által épített

kerítésen keresztül, mert ahhoz nem kapott kulcsot. Érvelése szerint azonban a jogsértést nem ő, hanem **(személy 2. neve)** követte el, akinek az ingatlan 2/12 részén haszonélvezeti joga volt, és megtiltotta, hogy ő kulcsot adjon a felperesnek. Utalt arra, egy másik perben (Szegedi Törvényszék 1.P.22.253/2014/43. és a Szegedi Ítéltábla Pf.II.21.062/2015/3. számú ítélet) jogerős döntés született arról, hogy **(személy 2. neve)** megsértette a felperes személyiségi jogát.

Az ítéltábla a másodfokú eljárás során beszerezte a fellebbezésben hivatkozott per iratait. Ezek szerint a Szegedi Törvényszék a 23.P.22.253/2014/43. számú ítéletével - többek között - a jelen per tárgyát is képező kulcs átadásának megtagadása miatt megállapította, hogy **(személy 2. neve)** megsértette a felperes személyiségi jogát. Az elsőfokú ítélet e rendelkezése - erre irányuló fellebbezés hiányában - nem képezte a Szegedi Ítéltábla előtt Pf.II.21.062/2015. szám alatt folyt másodfokú eljárás tárgyát.

A fellebbezés **alapos.**

A felperes a keresetét (személyiségvédelmi igényét) arra alapította, hogy az alperes a közös tulajdonú ingatlan közös használatú udvarán létesített kerítés kapujához nem adott neki kulcsot, így gyakorlatilag elzárta őt a közös padlás használatától, és ezzel közvetetten megsértette a magánlakás használatával kapcsolatos személyiségi jogát. Ebből adódóan a vizsgálat tárgyát az képezte, sérülhetnek-e a felperes személyiségi jogai az alperes előbb részletezett magatartása folytán.

A felperes által állított jogsértés elkövetésének időpontjára figyelemmel (2008.) jelen ügyben alkalmazandó Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: 1959-es Ptk.), a személyiség fogalmát nem határozza meg, a jogirodalomban és a bírói gyakorlatban kialakult nézet szerint az a test és a szellem elválaszthatatlan egysége, amely kifejezésre juttatja az egyén viselkedését, gondolkodását és lényegi tulajdonságait, valamint az ezek összességéből adódó egyediségét, megismételhetetlenségét és értékminőségét. Az Alaptörvény (korábban az Alkotmány) és az 1959-es Ptk. által is védelemben részesített személyiségi jogok a személyiség elsőrendű megnyilvánulásához, az egyénhez, individuumhoz kapcsolódnak, az ember személyiségének kiteljesedését biztosítják, az ember méltóságának a kifejeződése (BDT2011. 2548.). Egyfelől megteremtik az ember önmegvalósításának feltételeit (elsősorban az egyén autonóm szférájának körülhatárolásával), másfelől biztosítják, hogy e feltételeket - a magánszférát - senki jogtalan külső beavatkozással meg ne sérthesse. Ily módon a személyiségi jogok az ember testi és szellemi működését, az ember egyéniségét és szabadságát biztosító jogok összességeként definiálhatók. Az 1959-es Ptk. 75. § (1) bekezdése a személyhez fűződő jogokat általánosságban védi, így a védelem kiterjed minden olyan jogra, amely a személyiség összetevőjeként értékelhető. Az ember vagyoni jogai - köztük az egyes vagyontárgyak feletti tulajdonjoguk - ugyanakkor nem érintik az általános emberi értékminőséget, így sérelmük nem eredményezi az adott vagyoni jog jogosultja személyiségi jogainak megsértését.

Jelen ügyben a felperes az 1959-es Ptk. 82. §-ban nevesített magánlakáshoz fűződő személyiségi joga megsértésére alapította igényét. A magánlakáshoz való jog a dologi jogi birtokvédelemmel párhuzamos, sajátos személyiségi jogi oltalom. Az embereknek társadalmi rendeltetésük betöltéséhez, a társadalom számára hasznos tevékenységeik kifejtésére másokétól határozottan elkülönülő, háborítatlan térre is szükségük van. Ennek zavartalan használatát kívánja oltalmazni az 1959-es Ptk. azzal, hogy a személyiségi jogok megsértése esetére megállapított szankciókat a szóban forgó jogot sértő magatartásokra is kiterjeszteni rendeli. A személyiségvédelem szempontjából magánlakásnak tekintendő minden olyan helyiség, amely a magánszemély életvitelét biztosító tartózkodási helyül szolgál, tekintet nélkül a használat jogcímére és a helyiség jellegére. A

törvény általánosságban tilt minden olyan magatartást mások részéről, amely a magánszemélyt a lakásban folytatott és belátása szerint alakított életvitelében zavar vagy akadályoz. A magánlakás az emberi autonómia megvalósulásának tere, ezért az oda történő jogtalan behatolás, annak elfoglalása, a jogosultnak a magánlakás rendeltetésszerű használatában való jogtalan akadályozása vagy bármilyen más módon való megzavarása személyiségi jogot sért.

Jelen ügyben - a fentebb részletezettek alapján - megállapítható, önmagában a perbeli kerítéskapuhoz tartozó kulcs biztosításának hiánya, ennek következtében a padlás használatától való elzárás nem személyiségvédelemre tartozó igény. A felperes maga sem állította, hogy a padlást személyisége kibontakoztatásának tereként kívánta volna használni. Előadása szerint a bérbe adni kívánt egyik szobájában tárolt bútorokat szeretne volna ott elhelyezni, s ezt a szándékát hiúsította meg az alperes azzal, hogy nem biztosított neki kulcsot a kerítéskapuhoz. Kétségtelen, hogy a padlásra való feljutásban való akadályoztatása miatt a felperes az érintett szobát nem tudta elképzelésének megfelelően kiüríteni, de ez nem járt azzal a következménnyel, hogy lakhatási körülményei kedvezőtlenebbé váltak volna, vagy hogy egyébként akadályoztatva lett volna bármilyen vonatkozásban személyisége szabad kibontakoztatásában.

A felperes tulajdonképpen azt kifogásolta, hogy a tulajdonjogát megsértették azzal, hogy a közös tulajdonban álló helyiséget (padlást) nem használhatta, és ezáltal a lakásának egyik szobáját nem hasznosíthatta bérbeadás útján. Mindez a magatartás azonban nem személyiségvédelemre, hanem esetleg birtokvédelemre vagy kártérítésre alapot adó igényt keletkeztethetett.

Közömbös ebből a szempontból, hogy a Szegedi Törvényszék az e tekintetben első fokon jogerőre emelkedett 1.P.22.253/2014/43. számú ítéletével ugyanezzel a magatartással megvalósultnak tekintette a személyiségi jogvédelemre alapot adó magatartást **(személy 2. neve)** részéről, a bíróságot ugyanis határozatának meghozatalában egy más ügyben hozott bírósági döntés nem köti (Pp. 4. § (1) bekezdés).

Minderre figyelemmel az ítéletábra - a fentebb részletezettek szerint - arra a következtetésre jutott, hogy nem történt olyan jogsértés, amely személyiségi jogvédelemre alapot adhat, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján. A megváltoztatáshoz képest a felperes teljes egészében pervesztes lett, ezért az ítéletábra felemelte a felperes által viselendő elsőfokú eljárási illeték összegét, azt ugyanis a felperes köteles viselni teljes egészében a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján, mellőzte továbbá az alperes elsőfokú eljárási illeték fizetésére kötelezését és az alperes részleges pervesztességét megállapító rendelkezést, valamint megállapította, hogy az alperest az elsőfokú eljárás során képviselő pártfogó ügyvéd munkadíját 100 %-ban a felperes köteles viselni.

Az alapos fellebbezésre tekintettel az alperes pártfogó ügyvédjének másodfokú eljárással kapcsolatos díját a felperes köteles viselni a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. Az ítéletábra a Pp. 87. § (1) bekezdésében foglaltak szerint kizárólag a pártfogó ügyvédi díj viseléséről rendelkezett, annak összegét a jogi segítségnyújtó szolgálat állapítja meg a 2003. évi LXXX. tv. 62. § (1) bekezdése értelmében.

Az alperes fellebbezése alapos volt, ezért a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán állam által előlegezett másodfokú eljárási illeték viselésére a felperes köteles a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint az 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 74. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6/1986 (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján. Az alperes a fellebbezésére tévesen lerótt 25 200 Ft másodfokú illetéket az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján igényelheti vissza az állami adóhatóságtól.

S z e g e d , 2017. április 26.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Tóth Gabriella sk.
előadó bíró

. Lengyel Nóra sk.
táblabíró